

Βρυξέλλες, 18 Φεβρουαρίου 2019
(OR. en)

6355/19

Διοργανικός φάκελος:
2018/0169(COD)

ENV 137
SAN 79
CONSOM 56
AGRI 81
CODEC 386

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final + Annex
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων - Συζήτηση προσανατολισμού

1. Εν όψει του Συμβουλίου Περιβάλλοντος της 5ης Μαρτίου 2019, η Προεδρία κατάρτισε ενημερωτικό σημείωμα με ερωτήσεις προκειμένου να κατευθύνει τη συζήτηση προσανατολισμού.
2. Καλείται η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων να σημειώσει τις ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος και να τις διαβιβάσει στο Συμβούλιο.
3. Η Προεδρία καλεί τις αντιπροσωπίες να αποστείλουν γραπτές απαντήσεις ει δυνατόν πριν από τη σύνοδο του Συμβουλίου.

**Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις
ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων
- Συζήτηση προσανατολισμού -**

Ενημερωτικό σημείωμα με ερωτήσεις για τη συζήτηση προσανατολισμού

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων εγκρίθηκε στις 28 Μαΐου 2018 στο πλαίσιο των δράσεων που είχαν εξαγγελθεί για την υλοποίηση του Σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία. Η πρόταση έχει ως στόχο να συμβάλει στην άμβλυνση της λειψυδρίας σε ολόκληρη την ΕΕ, στο πλαίσιο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συνιστώντας νέο βασικό εργαλείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων της Ευρώπης και εξασφαλίζοντας ότι οι υδάτινοι πόροι της Ευρώπης τελούν υπό αποτελεσματικότερη διαχείρισή.

Οι υδάτινοι πόροι της Ευρώπης ελαττώνονται όλο και περισσότερο και σε ολόκληρη την Ευρώπη παρουσιάζεται αναντιστοιχία μεταξύ της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης και της περιορισμένης διαθεσιμότητας υδάτινων πόρων. Η αυξανόμενη λειψυδρία, λόγω της υπεράντλησης, κυρίως για άρδευση αλλά και για βιομηχανική χρήση και αστική ανάπτυξη, αποτελεί μια από τις βασικές απειλές για την οικονομία της ΕΕ και την οικολογική βάση, ενώ η διαθεσιμότητα ποιοτικού νερού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την κοινωνία στο σύνολό της.

Η λειψυδρία επηρεάζει ήδη το ένα τρίτο του εδάφους της ΕΕ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης αλλαγής των κλιματικών συνθηκών, το πρόβλημα είναι πιθανόν να οξυνθεί. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί με τη λειψυδρία να επηρεάζει το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης κατά τον 21ο αιώνα και με αύξηση κατά 40-80 % στη σοβαρότητα των περιστατικών λειψυδρίας έως το 2050.

Η επαναχρησιμοποίηση του νερού από μονάδες επεξεργασίας αστικών λυμάτων αποτελεί αξιόπιστη εναλλακτική πηγή υδροδότησης για διάφορους σκοπούς, όπως η γεωργική άρδευση, η οποία παρουσιάζει τις περισσότερες δυνατότητες για αυξημένη επαναχρησιμοποίηση υδάτων. Η πρακτική της επαναχρησιμοποίησης των υδάτων παρατείνει τον κύκλο ζωής των υδάτων, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη διατήρηση των υδάτινων πόρων, σύμφωνα με τους στόχους της κυκλικής οικονομίας. Επί του παρόντος η χρήση πρακτικών επαναχρησιμοποίησης των υδάτων υπολείπεται κατά πολύ του πλήρους δυναμικού της και οι πρακτικές αποκλίνουν σαφώς μεταξύ των κρατών μελών.

Στην πρόταση καθορίζονται εναρμονισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας για την ασφαλή επαναχρησιμοποίηση των αστικών λυμάτων για γεωργική άρδευση, όπου αυτό είναι δυνατόν και συμφέρον από οικονομικής απόψεως, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Καθορίζοντας ελάχιστες απαιτήσεις για ολόκληρη την ΕΕ, στόχος της πρότασης είναι να διασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις παραγωγής και παροχής νερού από ανάκτηση, καθώς και για τους γεωργούς. Δημιουργεί νέες ευκαιρίες για την τεχνολογική καινοτομία και τις επιχειρήσεις.

Επιπλέον, η πρόταση περιλαμβάνει:

- Εναρμονισμένες ελάχιστες απαιτήσεις παρακολούθησης που εφαρμόζονται στο σημείο συμμόρφωσης, π.χ. στην έξοδο της μονάδας επεξεργασίας των λυμάτων για επαναχρησιμοποίηση (μονάδα ανάκτησης), ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη συχνότητα παρακολούθησης κάθε παραμέτρου ποιότητας, καθώς και απαιτήσεις για την επικύρωση του συστήματος.
- Διατάξεις διαχείρισης κινδύνου, ώστε να αξιολογούνται και να αντιμετωπίζονται οι πιθανοί πρόσθετοι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον που συνδέονται με τη συγκεκριμένη περιοχή στην οποία πρόκειται να λειτουργήσει η μονάδα ανάκτησης.
- Διαδικασία αδειοδότησης, σύμφωνα με την οποία ο φορέας εκμετάλλευσης της μονάδας ανάκτησης θα πρέπει να λαμβάνει άδεια από τις αρμόδιες αρχές για την παροχή λυμάτων για ασφαλή επαναχρησιμοποίηση.
- Διατάξεις περί διαφάνειας, σύμφωνα με τις οποίες οι βασικές πληροφορίες σχετικά με οιοδήποτε έργο επαναχρησιμοποίησης υδάτων θα είναι διαθέσιμες στο κοινό.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η πρόταση της Επιτροπής και η εκτίμηση επιπτώσεών της έχουν μέχρι στιγμής εξετασθεί σε τέσσερις ημήμερες συνεδριάσεις της Ομάδας «Περιβάλλον». Τα κύρια πολιτικά ζητήματα που προέκυψαν από τη συζήτηση ήταν ο βαθμός ευελιξίας που θα πρέπει να προσφέρει το μέσο της ΕΕ στα κράτη μέλη και η αυστηρότητα των εναρμονισμένων ελάχιστων προτύπων ποιότητας για το νερό από ανάκτηση.

Παρότι οι αντιπροσωπίες αναγνωρίζουν ότι η λειψυδρία είναι ένα σημαντικό θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί, οι προσεγγίσεις όσον αφορά την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη τα οποία ήδη επαναχρησιμοποιούν λύματα για τη γεωργική άρδευση φοβούνται ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα απαιτήσει σημαντικές αλλαγές στα υφιστάμενα εθνικά συστήματα και, ως εκ τούτου, επιθυμούν ένα ευέλικτο μέσο της ΕΕ που να προσαρμόζεται στις διαφορετικές εθνικές συνθήκες. Άλλα κράτη μέλη στα οποία η λειψυδρία δεν αποτελεί άμεσο πρόβλημα και τα οποία δεν σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν την επαναχρησιμοποίηση λυμάτων για γεωργική άρδευση στο εγγύς μέλλον θα προτιμούσαν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του κανονισμού για την αποφυγή του επιπλέον διοικητικού φόρτου (π.χ. επεξεργασία των αιτήσεων για άδειες). Συζητήθηκε επιπλέον το ζήτημα του πώς μπορεί να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας των γεωργικών προϊόντων που αρδεύονται με νερό από ανάκτηση όσον αφορά την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, χωρίς να επιβάλλονται αδικαιολόγητες δαπάνες για τις αρχές των κρατών μελών, τους φορείς εκμετάλλευσης και τους χρήστες, και τονίσθηκε η ανάγκη για σαφή καθορισμό των ευθυνών μεταξύ των διαφόρων παραγόντων που συμμετέχουν στη διαδικασία επεξεργασίας λυμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όρισε την κα Simona Bonafè (S&D) ως εισηγήτρια της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ENVI). Η έκθεση εγκρίθηκε από την επιτροπή ENVI στις 22 Ιανουαρίου 2019, προτείνοντας 68 τροπολογίες.

Υπό το πρίσμα αυτό, καλούνται οι υπουργοί να λάβουν μέρος σε συζήτηση προσανατολισμού επί της πρότασης κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου (Περιβάλλον) στις 5 Μαρτίου 2019. Η Προεδρία συνέταξε δύο ερωτήματα προκειμένου να δοθούν κατευθυντήριες γραμμές για τη συζήτηση.

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

1. *Δεδομένης της πρόκλησης από την αυξανόμενη λειψυδρία που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, πώς θα μπορούσε η θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων της ΕΕ να προωθήσει την επαναχρησιμοποίηση του νερού και να συνδράμει στη μετάβαση σε μια αποτελεσματικότερη διαχείριση των υδάτων, αφήνοντας ταυτόχρονα τις δυνάμεις της αγοράς να καθορίσουν εάν υπάρχει σημαντικό δυναμικό ζήτησης για επαναχρησιμοποίηση των υδάτων;*

2. *Θεωρείτε ότι οι προτεινόμενες εναρμονισμένες ελάχιστες απαιτήσεις της ΕΕ για την ποιότητα και την παρακολούθηση της ανάκτησης νερού, σε συνδυασμό με τη διαχείριση του κινδύνου και των διαδικασιών αδειοδότησης σε τοπικό επίπεδο, επιτυγχάνουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ αφενός, της εξασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και, αφετέρου, της ελεύθερης κυκλοφορίας ασφαλών γεωργικών προϊόντων που αρδεύονται με νερό από ανάκτηση, στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς;*